

MODEL DE TEST PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ

Limba și literatura română

Testul 4

☒ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

☒ Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește cu atenție textul:

*Un șoarece de neam, și anume Raton,
Ce fusese crescut su' pat la pension,
Și care în sfârșit, după un nobil plan,
Petrecea retras* într-un vechi parmazan,
Întâlni într-o zi pe chir* Pisicovici,
Cotoi care avea bun nume-ntre pisici.
Cum că domnul Raton îndată s-a gătit
Să o ia la picior, nu e de îndoit.
Dar smeritul cotoi, cu ochii în pământ,
Cu capu-ntre urechi, cu un aer de sfânt,
Începu a striga: „De ce fugi, domnul meu?
Nu cumva îți fac rău? Nu cumva te gonesc?
Binele șoricesc cât de mult îl doresc
Și cât îmi ești de scump, o știe Dumnezeu!
Cunosc ce răutăți v-au făcut frații mei,
Și că aveți cuvânt să vă plângeți de ei;
Dar eu nu sunt cum crezi; căci chiar asupra lor
Veneam să vă slujesc, de vreți un ajutor.
Eu carne nu mănânc; ba încă socotesc,*

*De va vrea Dumnezeu, să mă călugăresc.”
La ăst frumos cuvânt, Raton înduplecat,
Văzând că Dumnezeu de martur e luat,
Își ceru iertăciuni și-l pofti a veni
Cu neamul șoricesc a se-mprietenii,
Îl duse pe la toți și îl înfățișă
Ca un prieten bun ce norocul le dă.
Să fi văzut la ei jocuri și veselii!
Căci șoarecii cred mult la fizionomii,
Ș-a acestui străin atâta de cinstit
Nu le înfățișa nimic de bănuir.
Dar într-o zi, când toți îi deteră un bal, [...]
Zicând că e în post și nu poate mânca,
Pe prietenii săi ceru a-mbrățișa.
Ce fel de-mbrățișări! Ce fel de sărutat!
Pe câți gura punea,
Îndată îi jertfea;
Încât abia doi-trei cu fuga au scăpat.*

*Cotoiul cel smerit
E omul ipocrit.*

(Grigore Alexandrescu, *Șoarecele și pisica*)

*retras – retras

*chir – domn, jupân

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *socotesc*, *înduplecat*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în structura *a se-mprietenii*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate în secvența: *Binele șoricesc* cât de mult îl doresc **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin hiat din secvența: *Văzând că Dumnezeu de martur e luat*, / *Își ceru iertăciuni și-l pofti a veni* / *Cu neamul șoricesc a se-mprietenii*. **4 puncte**
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Numește două trăsături de caracter ale unui personaj, ilustrându-le cu câte un citat potrivit. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *fabulă* a textului dat.

16 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale fabulei;
- să prezinți detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând fragmentul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Citește următorul text:

Lewis Carroll, scriitor și matematician englez, s-a născut în 1832, la Daresbury, Cheshire, sub numele de Dodgson Charles Lutwidge. Fiul unui preot și-a făcut studiile la Universitatea din Oxford, unde a și predat matematica, lăsând multe lucrări în acest domeniu: „Euclid și adversarii săi moderni”, „Curiosa Mathematica”, „Logica simbolică”. A fost un pasionat al desenului și al fotografiei.

Primele sale publicații au fost exclusiv matematice. În 1865 a publicat *Alice's Adventures in Wonderland* (Alice în Țara Minunilor), carte care l-a făcut cunoscut în întreaga lume. [...]

„Alice în Țara Minunilor” este o carte cu dublă „cheie”, fiind o scriere atât pentru copii, cât și pentru cititorii maturi. Ambele categorii de cititori găsesc surse de încântare în substanța cărții: copilul urmărește peripețiile fantastice ale unei fete, iar maturul se delectează cu jocurile de cuvinte, cu efectele schimbării topicii în propoziții sau încearcă să descifreze mesajul critic privind monarhia și justiția din Anglia contemporană autorului.

Pe de altă parte, această carte este și un discurs despre limitele și metamorfozele dorinței (Alice e o „mâncăcioasă”) într-o lume a aberației și a meschinăriei. Fiind un copil normal, având adică acea deschidere spre fantezie specifică vârstei, Alice e un copil care judecă totul și refuză lumea ipocrită a celor mari.

Ruxandra Ivăncescu, Ana Popescu (Coordonatori), *111 romane celebre într-o singură carte*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**
  - universitatea la care Lewis Carroll a predat matematica;
  - anul publicării cărții „Alice în Țara Minunilor”.
- Scrie numele coordonatorilor și titlul cărții din care a fost preluat textul. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul numeralelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Primele sale publicații au fost exclusiv matematice; în 1865 a publicat Alice's Adventures in Wonderland (Alice în Țara Minunilor), carte care l-a făcut cunoscut în întreaga lume.* **4 puncte**
- Transcrie două propoziții subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Fiind un copil normal, având adică acea deschidere spre fantezie specifică vârstei, Alice e un copil care judecă totul și refuză lumea ipocrită a celor mari.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă care să aibă ca termen regent verbul *a câștiga*. **4 puncte**

B. Redactează o descriere literară, de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți un peisaj montan.**12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale peisajului ales;
- să utilizezi patru figuri de stil diferite;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).